

Številka: 018-142/2023-7

Datum: 19. 12. 2023

SKLEP

Državna revizijska komisija za revizijo postopkov oddaje javnih naročil (v nadaljevanju: Državna revizijska komisija) je na podlagi 39. in 70. člena Zakona o pravnem varstvu v postopkih javnega naročanja (Uradni list RS, št. 43/2011 s sprem.; v nadaljevanju: ZPVPJN), v senatu Andraža Žvana, kot predsednika senata, ter Igorja Luzarja in Sama Červeka, kot članov senata, v postopku pravnega varstva pri oddaji javnega naročila »*Kanalizacija Vaneča - 1. faza*«, na podlagi zahtevka za revizijo vlagatelja TELEG-M d.o.o., Cesta v Pečale 36, Ljubljana – Črnuče, ki ga po pooblastilu zastopa Godec Černeka Nemeč odvetniška družba, o.p., d.o.o., Železna cesta 14, Ljubljana (v nadaljevanju: vlagatelj), zoper ravnanje naročnika Občina Puconci, Puconci 80, Puconci (v nadaljevanju: naročnik), dne 19. 12. 2023

odločila:

1. Zahtevku za revizijo se ugodi in se razveljavi odločitev o oddaji javnega naročila »*Kanalizacija Vaneča - 1. faza*«, kot izhaja iz dokumenta »*Odločitev o oddaji javnega naročila*« z dne 17. 10. 2023.
2. Naročnik je dolžan vlagatelju povrniti stroške pravnega varstva v višini 31.661,20 EUR v roku 15 dni od prejema tega sklepa, po izteku tega roka pa z zakonskimi zamudnimi obrestmi do plačila. Višja stroškovna zahteva vlagatelja se zavrne.

Obrazložitev:

Obvestilo o predmetnem javnem naročilu, ki ga naročnik oddaja po postopku naročila male vrednosti, je bilo objavljeno na portalu javnih naročil dne 5. 9. 2023, pod št. objave JN005761/2023-W01.

Naročnik je z dokumentom »*Odločitev o oddaji javnega naročila*« z dne 17. 10. 2023 (objava na portalu javnih naročil dne 25. 10. 2023) zadevno javno naročilo oddal skupini ponudnikov GMW, d.o.o., Turjanci 26, Radenci, in Komunala Slovenske gorice, d.o.o., Kidričeva ulica 26, Lenart v Slovenskih goricah (v nadaljevanju: izbrani ponudnik). V obrazložitvi odločitve o oddaji javnega

naročila je naročnik navedel, da se je dopustna ponudba izbranega ponudnika glede na merila za oddajo javnega naročila uvrstila na prvo mesto. Vlagateljova ponudba, dopustnosti katere naročnik ni preverjal, se je uvrstila na drugo mesto.

Vlagatelj je z vlogo z dne 3. 11. 2023 vložil zahtevek za revizijo, v katerem predlaga razveljavitev odločitve o oddaji javnega naročila in vseh nadaljnjih ravnanj naročnika ter povrnitev stroškov pravnega varstva. Vlagatelj v zahtevku za revizijo naročniku očita več kršitev pri pregledu ponudbe izbranega ponudnika.

1. Izbrani ponudnik je nedopustno posegel v popis del, saj je naročnik predvidel vnos skupne vrednosti le v celicah z znakom »-«, izbrani ponudnik pa je vnesel formulo in vrednost tudi v celicah, kjer tega naročnik ni predvidel, posledično pa ni jasno, ali izbrani ponudnik ponuja potopno črpalko z vsem materialom za ceno, ki jo je zapisal v vrstici s to vsebino, ali pa je treba tej ceni dodati še vrednost vrstice »vse skupaj«, ali pa ponuja vse skupaj (torej potopno črpalko z vsem materialom in fazonske kose) za ceno, vpisano v vrstici »vse skupaj«. Ni jasno, ali izbrani ponudnik v okviru postavke Č3.13 ponuja vse, kar je naročnik zahteval. To postavko sestavljata dve potopni črpalki z vsem materialom in fazonskimi kosi. Naročnik je predvidel, da ponudniki za potopni črpalki in fazonske kose vpišejo ceno na enoto, v vrstici »vse skupaj« pa vpišejo skupno ceno za predvideno število črpalk in fazonskih kosov. Izbrani ponudnik je vpisal cene na enoto, vendar vpisan znesek v vrstici »vse skupaj« ne ustreza vsoti zmnožkov cen na enoto z zahtevanimi količinami. Tudi če je izbrani ponudnik iz vrstice »vse skupaj« izločil vrednost potopnih črpalk, vsota zmnožkov cen na enoto in količin ni pravilna. Zato ni mogoče ugotoviti, katera cena je pravilna, kot tudi ne, ali izbrani ponudnik ponuja vse enote fazonskih kosov v zahtevanih količinah. Nejasnost glede ponujenega predmeta in cene na enoto (in s tem nedopustnost celotne ponudbe) je tudi v postavki Č16.14 popisa del, saj tudi v tem primeru cena za vse skupaj (dve potopni črpalki in vse zahtevane fazonske kose), ki jo je navedel izbrani ponudnik, ni enaka vsoti zmnožkov cen na enoto za črpalko in fazonske kose s predvideno količino. Tudi v tem delu ni mogoče ugotoviti prave cene postavke, kot tudi ne, ali izbrani ponudnik ponuja dve črpalki in ali ponuja vse fazonske elemente v zahtevanih količinah.
2. Izbrani ponudnik ne izpolnjuje referenčne zahteve za ponudnika. Naročnik je zahteval eno referenco za en posel oz. en objekt, izbrani ponudnik pa je priglasil projekt »*Izgradnja infrastrukture v okviru operacije odvajanja in čiščenje odpadnih voda v Občini Lenart*«, ki predstavlja štiri ločene referenčne posle. Referenčni naročnik je omenjeni projekt oddal v ločenih sklopih oz. v okviru različnih postopkov javnega naročanja, dela v posameznih sklopih so bila vsebinsko različna, projekt se je izvajal na različnih geografskih območjih na podlagi štirih samostojnih pogodb in različnih gradbenih dovoljenj, izvajali pa so ga različni izvajalci. Zato ne gre za eno referenco, ampak za štiri ločene referenčne posle, posledično pa je treba vsako referenco presojati samostojno. Trije referenčni posli ne dosegajo vrednostne zahteve naročnika, nobeden izmed njih pa ne vključuje vseh zahtevanih del. Predmet sklopa 1 je bila rekonstrukcija čistilne naprave, ne pa tudi izvedba črpališča; predmet sklopa 2 ni bila izvedba čistilne naprave; predmet sklopa 3 ni bila izvedba čistilne naprave in črpališča; sklop 4 pa sploh ni relevanten, saj je bila predmet tega sklopa izgradnja poslovnega objekta. V okviru projekta ni bila izvedena niti novogradnja čistilne naprave niti novogradnja črpališča – bila je izvedena zgolj rekonstrukcija čistilne naprave. Izbrani ponudnik se je sklical tudi na referenci subjekta GMW, vendar sta ti neupoštevni, saj je prva vrednostno neustrezna, druga pa ne vsebuje vseh zahtevanih del (in sicer izvedbe čistilne naprave in črpališča), poleg tega vrednost izvedbe fekalne kanalizacije ni ustrezna.
3. Izbrani ponudnik ni izkazal izpolnjevanja kadrovske zahteve, saj se za imenovanega vodjo gradnje (tj. S. N.) sklicuje na iste posle, izvedene za Občino Lenart. Iz istih razlogov, kot so ti neustrezni za ponudnika, so neustrezni tudi za imenovani kader. Poleg tega imenovani kader v sklopih 1, 2, in 4 ni opravljal funkcije vodje gradnje - to funkcijo je opravljala oseba P. I.

Izbrani ponudnik se je po partnerju GMW, d.o.o., Radenci, z vlogo z dne 13. 11. 2023 opredelil do revizijskih navedb. Izbrani ponudnik navaja, da gre pri postavkah Č3.13 in Č6.14 za računske napake, ki so posledica napake v excelovi tabeli in katere lahko naročnik odpravi. Izbrani ponudnik navaja, da je naročnik dopustil izkazovanje reference na način, da jo izkaže ponudnik, partner ali podizvajalec. Izbrani ponudnik se je skliceval na referenco partnerja Komunala Slovenske gorice, d.o.o., v okviru katere je ta izvedel celovito izgradnjo sistema čiščenja odpadnih voda, ki je zajemala izgradnjo nove čistilne naprave in celotnega omrežja. Dejstvo, da je referenčni naročnik dela oddal po sklopih, ni relevantno. Iz referenčnega potrdila in opisa dejanske izvedbe del je razvidno, da gre za novogradnjo. Prav tako je referenca vrednostno ustrezna. Referenčni naročnik je večkrat potrdil referenco v smislu novogradnje in enovitega gradbeno – pravnega posla. Iz istih razlogov je ustrezna tudi referenca priglašenega kadra.

Naročnik je dne 16. 11. 2023 zavrnil zahtevek za revizijo in zahtevo za povrnitev stroškov.

1. Glede popisa del naročnik navaja, da v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila ni predvidel vnosa le na mestih z znakom »-«. Naročnik pri postavkah Č3.13 in Č6.14 ni omogočil avtomatičnega izračuna, ampak je tega moral napraviti ponudnik sam, pri čemer je moral upoštevati polja, ki določajo količino in enote. Izbrani ponudnik je navedel ceno na enote. Izbrani ponudnik ni spreminjal že določenih vrednosti v stolpcu E, zato naročniku ni sporno, da skupna vrednost v poziciji F35 vsebuje zahtevana dela v zahtevanih količinah. Ker naročnik stolpcev E in F ni zaklenil in ni podal natančnejših navodil za izpolnjevanje popisa del, zapisana skupna vrednost v poziciji F19 ne predstavlja nedopustne dopolnitve ali nedopustnega pojasnila.
2. Glede referenčne zahteve naročnik poudarja, da ponudniki na portalu javnih naročil niso dobili natančnega, jasnega in nedvoumnega odgovora na vprašanje, ali se lahko referenčni objekt dokazuje z dvema referenčnima objektoma, zato odgovora naročnika ni dopustno razlagati v škodo ponudnikov. Iz dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila izhaja, da lahko ponudniki v skupni ponudbi pogoje v zvezi z izpolnjevanjem tehničnih in strokovnih zahtev izpolnjujejo kumulativno. To pomeni, da so lahko skupni ponudniki skupaj izpolnjevali ta pogoj s seštevanjem referenc po vrednosti in vrsti del. Ob pregledu ponudbe izbranega ponudnika je naročnik razpolagal s potrjeno referenco partnerja Komunala Slovenske gorice, d.o.o., za projekt *»Izgradnja infrastrukture v okviru operacije odvajanja in čiščenja odpadnih voda v Občini Lenart«* ter referenco partnerja GMW, d.o.o., Radenci. Referenčni naročnik je pojasnil, da so bili vsi izvedeni sklopi odvajanja in čiščenja odpadnih voda novogradnja in da je bil subjekt Komunala Slovenske gorice, d.o.o., nosilec sklopa 3 in nominirani podizvajalec v ostalih sklopih. Naročnik je zato ob pregledu ponudbe izbranega ponudnika upravičeno sklepal, da izbrani ponudnik kumulativno izpolnjuje referenčno zahtevo, tako po višini kot vrsti izvedenih del.
3. V zvezi z referenco priglašenega vodje gradnje naročnik navaja, da je izbrani ponudnik predložil zahtevano dokumentacijo, med drugim izpolnjen obrazec kadrov. V postopku naročila male vrednosti lahko ponudnik izkaže izpolnjevanje zahtev z lastno izjavo, naročniku pa ni treba preverjati obstoja in vsebine navedb, razen če dvomi v resničnost ponudnikovih izjav. Naročnik je na podlagi predloženih listin upravičeno sklepal, da izbrani ponudnik izpolnjuje pogoj, vezan na vodjo gradnje.

Vlagatelj v vlogi z dne 21. 11. 2023, s katero se je opredelil do navedb naročnika, vztraja pri revizijskih navedbah in dodaja, da je napačen sklep naročnika, da skupna vrednost v poziciji F35 vsebuje vsa zahtevana dela, saj zmnožek cen na enoto s predvidenimi količinami in seštevki teh postav ne predstavlja vpisanega zneska. Ne držijo navedbe izbranega ponudnika o tem, da gre za računske napake, poleg tega pa izbrani ponudnik z navedbami o računski napaki priznava, da je njegova ponudba nedopustna, saj jih naročnik ni odpravil. Glede reference gospodarskega subjekta vlagatelj vztraja, da je naročnik v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila zahteval en referenčni posel, saj je zapisal *»eno novogradnjo«* – torej en posel, ki vključuje vsa

zahtevana dela. Vlagatelj še navaja, da niti naročnik niti izbrani ponudnik ne prerekata revizijskih navedb, da imenovani vodja gradnje v referenčnem projektu ni opravljal funkcije vodje gradnje, pač pa je to funkcijo opravljala druga oseba. Iz naročnikovih navedb ne izhaja, da izbrani ponudnik to zahtevo izpolnjuje, saj naročnik zgolj upravičuje svoje ravnanje, ko ni preveril, ali izbrani ponudnik ta pogoj izpolnjuje.

Naročnik je Državni revizijski komisiji dne 21. 11. 2023 odstopil dokumentacijo o postopku oddaje javnega naročila in pripadajočo dokumentacijo predrevizijskega postopka. Naročnik je dne 28. 11. 2023 Državni revizijski komisije odstopil še manjkajočo dokumentacijo.

Državna revizijska komisija je pri odločanju o zahtevku za revizijo pregledala dokumentacijo o postopku oddaje predmetnega javnega naročila, pri čemer je vpogledala v dokumentacijo v zvezi z oddajo javnega naročila, izpodbijano odločitev v zvezi z oddajo javnega naročila, ponudbo izbranega ponudnika in korespondenco med naročnikom in Občino Lenart (elektronska sporočila z dne 5. 10. 2023, 6. 10. 2023 in 11. 10. 2023). Državna revizijska komisija je vpogledala v vso listinsko dokumentacijo, ki jo je zahtevku za revizijo priložil vlagatelj, ter listinsko dokumentacijo, ki jo je izjasnitvi priložil izbrani ponudnik. Državna revizijska komisija je zavrnila vlagateljev dokazni predlog s postavitvijo strokovnjaka gradbene stroke kot nepotrebne razlogov, navedenih v nadaljevanju.

Po pregledu navedene dokumentacije in dokumentacije predrevizijskega postopka, ter po preučitvi navedb vlagatelja, izbranega ponudnika in naročnika, je Državna revizijska komisija odločila, kot izhaja iz izreka tega sklepa, iz razlogov, navedenih v nadaljevanju.

Med strankama je sporno, ali je naročnik ravnal skladno z dokumentacijo v zvezi z oddajo javnega naročila in določbami Zakona o javnem naročanju (Uradni list RS, št. 91/2015 s sprem.; v nadaljevanju: ZJN-3), ko je ponudbo izbranega ponudnika, ki se je glede na merilo za oddajo javnega naročila uvrstila na prvo mesto, ocenil za dopustno in posledično javno naročilo oddal izbranemu ponudniku.

Dopustna ponudba je ponudba, ki jo predloži ponudnik, za katerega ne obstajajo razlogi za izključitev in ki izpolnjuje pogoje za sodelovanje, njegova ponudba ustreza potrebam in zahtevam naročnika, določenim v tehničnih specifikacijah in v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila, je prispela pravočasno, pri njej ni dokazano nedovoljeno dogovarjanje ali korupcija, naročnik je ni ocenil za neobičajno nizko in cena ne presega zagotovljenih sredstev naročnika (29. točka drugega odstavka 2. člena ZJN-3). Skladno s prvim odstavkom 89. ZJN-3 sme naročnik javno naročilo oddati le ponudniku, čigar ponudba je dopustna. Naročnik namreč skladno s prvim odstavkom 89. člena ZJN-3 (pregled in ocenjevanje ponudb ter način oddaje javnega naročila) odda javno naročilo na podlagi meril, potem ko preveri, da so izpolnjeni naslednji pogoji: a) ponudba je skladna z zahtevami in pogoji, določenimi v obvestilu o javnem naročilu in v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila, po potrebi ob upoštevanju variant iz 72. člena ZJN-3, in b) ponudbo je oddal ponudnik, pri katerem ne obstajajo razlogi za izključitev iz 75. člena ZJN-3 in izpolnjuje pogoje za sodelovanje ter pravila in merila iz 82. in 83. člena ZJN-3, če so bila določena.

Vlagatelj v zahtevku za revizijo zatrjuje, da ponudba izbranega ponudnika ni dopustna, (1) ker popis del izbranega ponudnika vsebuje pomanjkljivosti, (2) ker izbrani ponudnik ni izkazal izpolnjevanja referenčne zahteve za gospodarski subjekt, in (2) ker izbrani ponudnik ni izkazal izpolnjevanja referenčne zahteve za nominirani kader.

Glede popisa del

Vlagatelj v postopku pravnega varstva zatrjuje, da je izbrani ponudnik nedopustno posegel v popis del in da je nejasno oblikoval vrednost postavk Č3.13 in Č6.14, posledično pa ni jasna ponudbena cena izbranega ponudnika za omenjeni postavki, prav tako pa ni jasno, ali izbrani ponudnik ponuja vse elemente v zahtevanih količinah, ki sestavljajo omenjeni postavki.

Državna revizijska komisija ugotavlja, da popis del, ki je del dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila, predstavlja ponudbeni predračun. Popis del je pripravljen v excelovi datoteki, v kateri je naročnik po posameznih postavkah opredelil predvidena dela in opremo (stolpec B), enoto mere (stolpec C) in količino (stolpec D), ponudniki pa so vpisali ceno na enoto (stolpec E). Program je pri večini postavk samodejno izračunal vrednost posamezne postavke (stolpec F), ki predstavlja zmnožek količine in cene na enoto, ter skupno vrednost, ki predstavlja seštevek vrednosti posameznih postavk.

Vlagatelj kot sporno izpostavlja postavko Č3.13 (zavihek Č-3) z opisom »Dobava in montaža potopne črpalke za črpanje fekalne vode. V ceni je potrebno črpalko ter fazonske kose«, v okviru katere je naročnik v vrsticah (19 do 34) predstavil sestavne dele oz. opremo, ki je vključena v to postavko, tj. potopna fekalna črpalka (z vsem spojnim, tesnilnim, pritrditvenim in montažno-demontažnim materialom za dvig črpalk iz jaška) ter različni fazonski kosi (npr. avtomatski samostojec zračnik DN 80, lovilna rešetka...), skupaj s količino teh sestavnih delov oz. opreme. Po navedbi sestavnih delov te postavke je naročnik v vrstici 35 »vse skupaj« kot enoto mere vpisal 1 in kot količino 1 (celica D35). Celico E35, ki predstavlja ceno na enoto, je naročnik pustil prazno, v celici F35 pa je naročnik oblikoval formulo, ki je izračunala zmnožek vrednosti celice D35 (torej predvidene količine) in vrednosti celice E35.

Enako je naročnik oblikoval postavko Č6.14 (zavihek Č-6) z opisom »Dobava in montaža potopne črpalke za črpanje fekalne vode. V ceni je potrebno črpalko ter fazonske kose«, v okviru katere je naročnik v vrsticah (19 do 34) predstavil sestavne dele oz. opremo, ki je vključena v to postavko, tj. potopna fekalna črpalka (z vsem spojnim, tesnilnim, pritrditvenim in montažno-demontažnim materialom za dvig črpalk iz jaška) ter različni fazonski kosi (npr. avtomatski samostojec zračnik DN 80, lovilna rešetka...), skupaj s količino teh sestavnih delov oz. opreme. Po navedbi sestavnih delov te postavke je naročnik v vrstici 35 »vse skupaj« kot enoto mere vpisal 1 in kot količino 1 (celica D35). Celico E35, ki predstavlja ceno na enoto, je naročnik pustil prazno, v celici F35 pa je naročnik oblikoval formulo, ki je izračunala zmnožek vrednosti celice D35 (torej predvidene količine) in vrednosti celice E35.

Državna revizijska komisija ugotavlja, da excelova tabela v delu, ki se nanaša na postavko Č3.13 in postavko Č6.14, ni samodejno izračunala vrednosti niti v stolpcu F niti v celici E35 – to celico, ki predstavlja ceno na enoto za »vse skupaj«, je naročnik, kot že pojasnjeno, pustil prazno. Nadalje Državna revizijska komisija ugotavlja, da naročnik v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila ni podal izrecnih navodil niti glede izpolnjevanja postavke Č3.13 niti glede izpolnjevanja postavke Č6.14 in da se v excelovi tabeli v tem delu ne nahajajo formule, na podlagi katerih bi bilo mogoče sklepati na predvideni način izpolnjevanja omenjenih postavk. Kljub navedenemu pa so si vlagatelj, naročnik in izbrani ponudnik enotni, da so bili ponudniki v tem delu popisa del dolžni vpisati cene na enoto za potopno črpalko in vse fazonske kose (stolpec E, natančneje celice E19 do E34), pomnožiti vpisane cene na enoto s predvidenimi količinami (celice D19 do D34), zmnožke sešteti in to vsoto oz. vrednost vpisati v vrstico »vse skupaj«, natančneje v celico E35, excelov program pa je nato izračunal vrednost celice F35, ki se je upoštevala v skupni ponudbeni vrednosti.

Na podlagi vpogleda v ponudbo izbranega ponudnika gre ugotoviti, da je izbrani ponudnik v popisu del v okviru postavke Č3.13 vpisal ceno na enoto za potopno črpalko in vse posamezne fazonske kose (celice E19 do E34), skupno vrednost dveh potopnih črpalk (tj. 16.560,00 EUR) v celici F19, ta vrednost je tudi bila upoštevana v skupni ponudbeni vrednosti, in vrednost v celico E35 (tj. 4.759,08 EUR), tudi ta vrednost je bila upoštevana v skupni ponudbeni vrednosti.

Državna revizijska komisija ugotavlja, da je izbrani ponudnik nepravilno predstavil skupno vrednost dveh potopnih črpalk v celici F19, saj bi moral, upoštevaje med strankami nesporni predviden način izpolnitve tega dela popisa del, vrednost teh črpalk upoštevati v okviru vrstice »vse skupaj« (natančneje v celici E35). Vendar v posledici omenjenega vpisa izbrani ponudnik ni nedopustno posegel v popis del, kot to zatrjuje vlagatelj. Vlagatelj sicer pravilno navaja, da je naročnik v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila izrecno določil, da pripisi in popravki v popisu del niso dovoljeni, vendar z vpisom v celico F19 izbrani ponudnik ni posegel v vsebino popisa del. Vlagatelj tudi ne more utemeljiti očitka o nedopustnem posegu izbranega ponudnika v popis del z navedbami, da je naročnik vnos skupne vrednosti postavke predvidel le v tistih celicah, ki so vsebovale znak »-« (in da celica F19 pa takšnega znaka ni vsebovala), saj dokumentacija v zvezi z oddajo javnega naročila takšnega (zatrjevanega) navodila glede izpolnjevanja popisa del ni vsebovala.

V posledici vpisa vrednosti dveh potopnih črpalk v celico F19 se v ponudbi izbranega ponudnika nahaja napaka, ki jo gre po presoji Državne revizijske komisije opredeliti kot očitno napako v smislu šestega odstavka 89. člena ZJN-3, ki določa, da razen kadar gre za popravek ali dopolnitev očitne napake, če zaradi tega popravka ali dopolnitve ni dejansko predlagana nova ponudba, ponudnik ne sme dopolnjevati ali popravljati svoje cene brez DDV na enoto, vrednosti postavke brez DDV, skupne vrednosti ponudbe brez DDV, razen kadar se skupna vrednost spremeni v skladu s sedmim odstavkom tega člena, in tistega dela ponudbe, ki se veže na tehnične specifikacije predmeta javnega naročila. Državna revizijska komisija je že večkrat pojasnila (prim. npr. odločitve št. 018-014/2017-5, 018-194/2018-9, 018-151/2019-6 in 018-165/2020-4), da je potrebno očitnost napake presojati z vidika možnosti njenega odkritja oz. ugotovitve. Napaka je očitna le, če jo je v objektivnem smislu moč zaznati na prvi pogled (prima facie), kar pomeni, da jo je mogoče ugotoviti neposredno, ne pa šele z dodatnim pojasnjevanjem posameznih okoliščin stanja, poleg tega mora biti pravilen podatek naročniku znan (posledično pa tudi na objektivni ravni preverljiv) že ob ugotovitvi očitne napake. Za opredelitev pomanjkljivosti v ponudbi za očitno napako morata tako biti izpolnjena dva pogoja, da jo je mogoče zaznati na prvi pogled in da je naročniku pravilen podatek znan.

V obravnavanem primeru je že na prvi pogled moč ugotoviti, da je izbrani ponudnik nepravilno ločeno predstavil vrednost dveh potopnih črpalk (v celici F19) in vrednost fazonskih elementov (v vrstici »vse skupaj«, čeprav vrednost potopnih črpalk in vrednost fazonskih kosov skupaj predstavljata vrednost postavke Č3.13. Kljub vpisu vrednosti dveh potopnih črpalk v celico F19 je že na prvi pogled znan pravilen podatek glede vrednosti postavke Č3.13, in sicer vrednost te postavke je vsota vrednosti dveh potopnih črpalk iz celice F19 in vrednosti, vpisana v vrstici »vse skupaj«. Sam popravek očitne napake (torej »izbris« celice F19 in upoštevanje te vrednosti v vrstici »vse skupaj«) bi sicer vplival na vrednost postavke Č3.13, vendar pa se skladno s šestim odstavkom 89. člena ZJN-3 v primeru popravka očitne napake lahko popravi oz. spremeni tudi vrednost postavke. Ta napaka v ponudbi izbranega ponudnika na končno ponudbeno vrednost ne vpliva, saj je v končni ponudbeni vrednosti poleg vrednosti iz vrstice »vse skupaj« upoštevana tudi vrednosti dveh potopnih črpalk iz celice F19.

Zaradi vpisa vrednosti dveh potopnih črpalk v celico F19 popis izbranega ponudnika v tem delu tako ni nejasen, kot to zatrjuje vlagatelj. Po presoji Državne revizijske komisije ni nobenega dvoma, da, čeprav bi moral izbrani ponudnik predstaviti vrednost postavke Č3.13 (ki jo sestavljajo

tako potopni črpalke in fazonski kosi) v vrstici »vse skupaj«, izbrani ponudnik ne ponuja dveh potopnih črpalk in fazonskih kosov po ceni, vpisani v vrstici »vse skupaj«. Iz popisa del izbranega ponudnika namreč povsem jasno izhaja, da izbrani ponudnik ponuja dve potopni črpalke za ceno, vpisano v celici F19, medtem ko se vrednost v vrstici »vse skupaj« nanaša (le) na fazonske kose. Zakaj bi popis del izbranega ponudnika v tem delu omogočal razlago, da izbrani ponudnik ponuja potopno črpalko za vsoto vrednosti iz celice F19 in vrstice vse »skupaj«, vlagatelj niti ne pojasni.

Vlagatelj pravilno navaja, čemur izbrani ponudnik in naročnik tudi ne nasprotujeta, da v popisu izbranega ponudnika vpisana vrednost v vrstici »vse skupaj«, natančneje v celici E35, ni enaka (niti) vsoti zmnožkov cen na enoto za fazonske kose s predvideno količino posameznih fazonskih kosov. Izbrani ponudnik je namreč vpisal vrednost 4.759,08 EUR, čeprav (pravilna) vsota zmnožkov cen na enoto za fazonske kose z njihovo predvideno količino znaša, kot to navaja vlagatelj, 8.530,56 EUR. Upošteva se kot nelogične izkažejo naročnikove navedbe, da skupna vrednost iz celice F35 (tj. je 4.759,08 EUR) vsebuje vsa »zahtevana dela v zahtevanih količinah«, saj že preprosti izračun vsote zmnožkov cen na enoto za fazonske kose z njihovo predvideno količino pokaže, da vpisana vrednost ne more predstavljati ponudbene vrednosti za vsa »zahtevana dela v zahtevanih količinah«.

Državna revizijska komisija na podlagi vpogleda v popis del izbranega ponudnika v excelovi obliki ugotavlja, da je izbrani ponudnik kot vrednost vrstice »vse skupaj« vpisal seštevek cen na enote za posamezne fazonske kose, pri čemer ni upošteval cene na enoto za fazonski kos »FN DN100/500« v višini 198,00 EUR, posledično pa je vpisal vrednost 4.759,08 EUR in ne 4.957,08 EUR, kot bi znašal seštevek cen na enoto posameznih fazonskih kosov. Vendar pa navedeno niti ni relevantno, saj tudi vpis pravilno seštetih cen na enoto za posamezne fazonske kose v vrstici »vse skupaj«, upošteva se, da je med strankami nesporno, da so ponudniki v tej vrstici vpisali vsoto zmnožkov cen na enoto za posamezno opremo in predvideno količino te opreme, ne bi bil pravilen.

Ni mogoče pritrditi navedbam vlagatelja, da v posledici te napake v popisu del izbranega ponudnika ni mogoče ugotoviti pravilne cene in ni mogoče ugotoviti, ali izbrani ponudnik ponuja vse enote fazonskih kosov v zahtevanih količinah. Po presoji Državne revizijske komisije popis del izbranega ponudnika (ali preostali del ponudbene dokumentacije izbranega ponudnika) ne omogoča zaključka, da izbrani ponudnik ne bi ponujal zahtevane količine fazonskih kosov. Pravilno ceno za vso zahtevano in ponujeno količino fazonskih kosov (in posledično pravilno ponudbeno ceno za postavko Č3.13.) je mogoče ugotoviti, saj je izbrani ponudnik predstavil ceno na enoto za vse fazonske kose, posledično pa je predstavil ključne podatke, ki so relevantni za izračun vrednosti vrstice »vse skupaj«.

Po presoji Državne revizijske komisije gre ugotovljeno napako v popisu del izbranega ponudnika šteti za računsko napako v smislu sedmega odstavka 89. člena ZJN-3, ki določa, da sme izključno naročnik ob pisnem soglasju ponudnika popraviti računsko napako, ki jih odkrije pri pregledu in ocenjevanju ponudb. Pri tem se količina in cena na enoto brez DDV ne smeta spreminjati.

Na podlagi ponudbe izbranega ponudnika je namreč mogoče jasno, natančno in nedvoumno ugotoviti razlog, zaradi katerega je prišlo do vpisa nepravilne vrednosti v vrstici »vse skupaj«, in sicer, ker izbrani ponudnik pri izračunu ni zmnožil cen na enoto s količinami. Ob tem gre poudariti, da naročnik v popisu del ni vnaprej pripravil matematične formule, ki bi omogočala izračun vrednosti omenjene postavke, pač je ponudnikom prepustil izvedbo preračunov, ne da bi ob tem podal natančnejša navodila. V obravnavanem primeru je ključno, da vrednost postavke Č3.13 predstavlja podatek, ki je izveden iz podatkov o predvideni količini in o cenah na enoto, ti podatki pa se nahajajo v ponudbi izbranega ponudnika, zato je mogoče s pravilnim izračunom izračunati pravilno ponudbeno vrednost izbranega ponudnika za postavko Č3.13. Z odpravo te računsko

napake, ki sicer vpliva na vrednost postavke in na končno ponudbeno ceno, se ne bi spreminjale količine in cene brez DDV na enoto.

Smiselno enako Državna revizijska komisija ugotavlja glede postavke Č6.14. Izbrani ponudnik je v popisu del v okviru omenjene postavke vpisal ceno na enoto za potopno črpalko in vse posamezne fazonske kose (celice E19 do E34), v vrstici »vse skupaj« oz. celici E35 pa je vpisal vrednost 19.994,00 EUR. Vlagatelj pravilno navaja, da vsota zmnožkov cen na enoto za črpalko in fazonske elemente s predvideno količino te opreme znaša 38.605,20 EUR (in ne 19.994,40 EUR, kot je to vpisal izbrani ponudnik). Na podlagi vpogleda v popis del v excelovi obliki izbranega ponudnika je mogoče jasno, natančno in nedvoumno ugotoviti razlog, zaradi katerega je prišlo do vpisa nepravilne vrednosti v vrstici »vse skupaj«, in sicer, ker izbrani ponudnik pri izračunu vrednosti postavke ni zmnožil cen na enoto s količinami. Kot že pojasnjeno v okviru postavke Č3.13, upošteva, da naročnik v popisu del ni vnaprej pripravil matematične formule, ki bi omogočala izračun vrednosti te postavke, pač je ponudnikom prepustil izvedbo potrebnih preračunov, ne da bi ob tem podal natančnejša navodila, ter ob upoštevanju, da je vrednost postavke Č6.14 predstavljala podatek, ki je izveden iz podatkov o predvidenih količinah in podatkov o ceni na enoto, ti podatki pa se nahajajo v ponudbi izbranega ponudnika, posledično pa je mogoče s pravilnim izračunom izračunati pravilno ponudbeno vrednost izbranega ponudnika za postavko Č6.14, gre izpostavljeno napako v popisu del šteti za računsko napako. Z odpravo te računske napake, ki sicer vpliva na vrednost postavke in na končno ponudbeno ceno, se ne bi spreminjale količine in cene brez DDV na enoto.

Glede na navedeno Državna revizijska komisija ugotavlja, da se v popisu izbranega ponudnika v okviru postavke Č3.13 nahajata očitna napaka in računsko napaka, v okviru postavke Č6.14 pa se nahaja računsko napaka. Iz že citirane določbe sedmega odstavka 89. člena ZJN-3 izhaja, da naročnik pred sprejemom odločitve o oddaji javnega naročila pozove ponudnika na soglasje za odpravo ugotovljenih računskih napak. V obravnavanem primeru gre ugotoviti, da naročnik ob pregledu ponudbe izbranega ponudnika ni zaznal računsko napake in izbranega ponudnika ni pozval na odpravo računskih napak, posledično pa, kot to pravilno navaja vlagatelj v vlogi z dne 21. 11. 2023, v popisu del izbranega ponudnika še vedno obstajata računski napaki. To pomeni, da je naročnik z izpodbijano odločitvijo o oddaji javnega naročila ponudbo izbranega ponudnika sprejel, ne da bi ugotovil njeno dejansko ponudbeno ceno oz. da je ponudbo izbranega ponudnika sprejel po ponudbeni ceni, ki v tej ponudbi (upoštevajoč računsko napake) dejansko sploh ni bila ponujena. Takšno (neustrezno) ugotovljeno ponudbeno ceno je naročnik uporabil pri ocenjevanju ponudb glede na merilo za oddajo javnega naročila, tj. najnižja skupna ponudbena cena brez DDV (glej točko 1.14 dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila). Državna revizijska komisija zato ugotavlja, da je naročnik ravnal preuranjeno, ko je odločil, da odda javno naročilo izbranemu ponudniku, ne da bi pred tem (skladno s sedmim odstavkom 89. člena ZJN-3) popravil računsko napake njegovega popisu del.

Glede referenc gospodarskega subjekta

Vlagatelj v zahtevku za revizijo zatrjuje, da izbrani ponudnik s priglašeni referenčnimi posli ni izkazal izpolnjevanja referenčne zahteve, določene v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila.

Naročnik lahko v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila določi objektivna pravila in pogoje za sodelovanje, ki se lahko nanašajo na ustreznost za opravljanje poklicne dejavnosti, ekonomski in finančni položaj ter tehnično in strokovno sposobnost. Glede tehnične in strokovne sposobnosti deseti odstavek 76. člena ZJN-3 določa, da lahko naročnik določi zahteve, s katerimi zagotovi, da imajo gospodarski subjekti potrebne človeške in tehnične vire ter izkušnje za izvajanje javnega naročila v skladu z ustreznim standardom kakovosti. Možna dokazila za

izkazovanje tehnične sposobnosti so navedena v osmem odstavku 77. člena ZJN-3. Eden izmed možnih načinov za dokazovanje tehnične sposobnosti je predložitev seznama gradenj, opravljenih v zadnjih petih letih, in potrdil o zadovoljivi izvedbi in izidu za najpomembnejše gradnje (točka a) osmega odstavka 77. člena ZJN-3).

V obravnavanem primeru je naročnik v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila določil pogoje za sodelovanje, ki se nanašajo na tehnično in strokovno sposobnost. Naročnik je v 1.7.9. točki dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila določil:

»Gospodarski subjekt je kot ponudnik samostojno, v skupni ponudbi ali kot nominirani podizvajalec v zadnjih desetih (10) letih uspešno izvedel najmanj: eno novogradnjo kanalizacijskega omrežja, vključno s črpališči in čistilno napravo v vrednosti najmanj 1.000.000,00 EUR brez DDV«.

V zvezi s tem pogojem za sodelovanje je naročnik prek portala javnih naročil prejel vprašanje zainteresiranega gospodarskega subjekta: *»Naročnika prosimo, da lahko referenčni objekt dokazuje z dvema referenčnima objektoma, saj se večina ČN izvaja po ločenih pogodbah«.* Na to pobudo je naročnik odgovoril (objava na portalu javnih naročil dne 15. 9. 2023 ob 10.39): *»Naročnik razpisne dokumentacije v tem delu ne bo spreminjal. Referenčni pogoj je sorazmeren s predmetom javnega naročila. Referenca se mora nanašati na novogradnjo kanalizacijskega omrežja, vključno s črpališči in čistilno napravo v vrednosti najmanj 1.000.000,00 EUR brez DDV«.*

Kot dokazilo o izpolnjevanju tega pogoja za sodelovanje je naročnik zahteval predložitev izpolnjene izjave o neobstoju izključitvenih razlogov in potrjen obrazec referenčnega potrdila (OBR-5).

Iz navedb strank je razvidno, da je med njima najprej sporna razlaga referenčne zahteve, določene v 1.7.9. točki dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila. Naročnik in izbrani ponudnik na eni strani zatrjujeta, da so lahko ponudniki v primeru skupne ponudbe (ali nastopa s podizvajalci) dokazovali izpolnjevanje te zahteve z več referenčnimi posli, medtem ko vlagatelj na drugi strani zatrjuje, da so ponudniki morali izkazati izpolnjevanje referenčne zahteve v okviru enega posla.

Najprej gre v zvezi z vlagateljevim sklicevanjem na citiran odgovor naročnika na portalu javnih naročil ugotoviti, da naročnik v okviru tega odgovora ni izrecno prepovedal možnosti izkazovanja referenčne zahteve z več referenčnimi posli, vendar pa na drugi strani tudi ni izrecno dopustil možnosti izkazovanja referenčne zahteve z več referenčnimi posli. Naročnik je namreč zgolj odgovoril, da referenčne zahteve ne bo spreminjal in ponovil referenčno zahtevo. Državna revizijska komisija zato ugotavlja, da citirani naročnikov odgovor, na katerega se sklicuje vlagatelj v zahtevku za revizijo, za interpretacijo referenčne zahteve ni relevanten.

Državna revizijska komisija interpretaciji referenčne zahteve, kot jo ponujata izbrani ponudnik in naročnik, in sicer, da so lahko skupni ponudniki izpolnjevanje referenčne zahteve izkazali z več referenčnimi posli, ne more slediti. Čeprav naročnik v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila ni izrecno zapisal, da je (en) gospodarski subjekt, ki nastopa v ponudbi, dolžan izkazati izpolnjevanje referenčnega pogoja v okviru enega referenčnega posla, takšna zahteva naročnika izhaja že iz gramatikalne razlage zahteve. Naročnik je namreč zahteval, da ponudnik izkaže *»eno novogradnjo kanalizacijskega omrežja«*, torej da izkaže, da je v okviru *»ene novogradnje«* izvedel kanalizacijsko omrežje, črpališča in čistilno napravo, pri čemer je bila ta *»ena novogradnja«* v vrednosti 1.000.000,00 EUR brez DDV.

Navedenega ne spreminja niti sklicevanje izbranega ponudnika na določbo »V primeru skupne ponudbe lahko pogoj izpolnjujejo partnerji skupaj, v primeru, da ponudnik sodeluje s podizvajalci, lahko pogoj izpolnjuje skupaj s podizvajalci« (vključeno v 1.7.9. točko dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila) niti sklicevanje naročnika na določbo »Pogoje v zvezi z izpolnjevanjem tehničnih in strokovnih zahtev lahko ponudniki v skupni ponudbi izpolnjujejo kumulativno«, ki je vključena v 1.5. točko dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila, v kateri je naročnik opredelil posebne zahteve za primer samostojne ponudbe, primer skupne ponudbe in primer ponudbe s podizvajalci. Obe določbi se namreč nanašata na vprašanje, kateri subjekt, ki nastopa v ponudbi, mora oz. lahko izkazuje izpolnjevanje referenčne zahteve (ali drugih naročnikovih zahtev) oz. na vprašanje, ali mora gospodarski subjekt sam izpolnjevati vse naročnikove zahteve ali pa se lahko v zvezi z izpolnjevanjem pogojev sklicuje na zmogljivost drugih subjektov (npr. partnerjev, s katerimi sodeluje v skupni ponudbi, ali podizvajalcev). Z omenjenima določbama je naročnik v dokumentacijo v zvezi z oddajo javnega naročila vključil 81. člen ZJN-3, skladno s katerim lahko gospodarski subjekt (tudi) v zvezi s tehnično in strokovno sposobnostjo uporabi zmogljivost drugih subjektov. Skupina gospodarskih subjektov (npr. skupni ponudniki) se lahko kot dokaz, da izpolnjuje pogoje za sodelovanje, sklicuje na izkušnje enega člana te skupine, in ni treba, da bi vsi vsak član skupine gospodarskih subjektov (torej vsak partner) izkazoval izpolnjevanje pogoja za sodelovanje posamično (prim. drugo poved tretjega odstavka 81. člena ZJN-3).

Odgovor na vprašanje, kateri subjekt, ki nastopa v ponudbi, mora oz. lahko izkazuje izpolnjevanje referenčne zahteve, pa ne daje že tudi odgovora na sporno vprašanje, ali je dokumentacija v zvezi z oddajo javnega naročila dopuščala izkazovanje referenčne zahteve s kumulacijo več referenčnih poslov. Zgolj zakonsko predvidena možnost (s katero je naročnik seznanil zainteresirane gospodarske subjekte z vključitvijo omenjenih določb v dokumentacijo v zvezi z oddajo javnega naročila) ne pomeni že avtomatično, da je mogoče referenčno zahtevo izkazati s kumulacijo več (manjših) referenčnih poslov, saj lahko naročnik, v določenih primerih, kadar gre za specifične gradnje, ki zahtevajo določeno zmogljivost, ki je ni mogoče doseči s kopičenjem manjših zmogljivosti, zahteva, da minimalno stopnjo zadevne zmogljivosti doseže en sam gospodarski subjekt v okviru ene reference. Takšno omejitev je naročnik tudi vključil v dokumentacijo v zvezi z oddajo javnega naročila z uporabo edninske oblike, saj je zahteval, da gospodarski subjekt izkaže »eno novogradnjo« (in ne »novogradnje« kanalizacijskega omrežja, črpališči in čistilne naprave v vrednosti najmanj 1 mio EUR brez DDV). S tem je naročnik jasno, natančno in nedvoumno izključil možnost, da bi bilo mogoče referenčno zahtevo izkazati s kumulacijo več (manjših) referenčnih poslov, saj »ene novogradnje« že po naravi stvari ni mogoče izkazati z dvema ali več novogradnjami.

Ob tem gre še dodati, da se lahko vprašanje, ali lahko gospodarski subjekt izkaže usposobljenost za izvedbo javnega naročila tudi, če v preteklosti še ni izvedel posla v zahtevanem obsegu, je pa izvedel več po (obsegu) manjših poslov, odpre ob pripravi dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila pred potekom roka za oddajo. Po poteku roka za oddajo ponudb pa naročnik dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila ne sme več spreminjati ali dopolnjevati (drugi odstavek 67. člena ZJN-3) in mora ponudbe pregledati strogo v skladu zahtevami, ki jih je sam določil (prim. odločitve Državne revizijske komisije v zadevah, št. 018-166/2018, 018-152/2019, 018-076/2020), kar izhaja iz načela enakopravne obravnave ponudnikov (7. člen ZJN-3) in načela transparentnosti javnega naročanja (6. člen ZJN-3).

Upošteva je navedeno Državna revizijska komisija ugotavlja, da je naročnik v 1.7.9 točki dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila jasno, natančno in nedvoumno zahteval, da ponudniki izkažejo, da so v okviru enega referenčnega posla oz. enega referenčnega projekta izvedli novogradnjo kanalizacijskega omrežja, črpališč in čistilne naprave, pri čemer je bila ta (ena) novogradnja v vrednosti najmanj 1.000.000,00 EUR brez DDV.

Iz ponudbe izbranega ponudnika je razvidno, da v njej nastopata dva partnerja, in sicer družba GMW, d.o.o., in družba Komunala Slovenske gorice, d.o.o. Izbrani ponudnik se je v ponudbi v izkaz izpolnjevanja pogoja iz 1.7.9. točke dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila (referenca gospodarskega subjekta) skliceval na:

- projekt »Ureditev komunalne infrastrukture v Babincih«, ki ga je izvedel partner GMW, d.o.o.,
- projekt »Odvodnjavanje in čiščenje odpadne vode v porečju Mure (2. sklop) – Občina Gornja Radgona; Izgradnja kanalizacijskega omrežja«, ki ga je izvedel partner GMW, d.o.o., in
- projekt »Izgradnja infrastrukture v okviru operacije odvajanja in čiščenje odpadnih voda v Občini Lenart«, ki ga je izvedel partner Komunala Slovenske gorice, d.o.o.

Državna revizijska komisija na podlagi vpogleda v dokumentacijo, ki jo je izbrani ponudnik predložil v ponudbo v zvezi s projektom »Ureditev komunalne infrastrukture v Babincih«, pritrjuje vlagatelju, da iz predložene dokumentacije ne izhaja, da bi bila v okviru tega projekta izvedena novogradnja čistilne naprave. Iz potrjenega referenčnega potrdila je sicer razvidno, da je bila v okviru projekta izvedena fekalna in meteorna kanalizacija ter rekonstrukcija ceste, ni pa razvidno, da bi bila izvedena čistilna naprava. Tudi iz popisa del za zadevni referenčni projekt ne izhaja, da je bila izvedena čistilna naprava. Da bi bila v okviru omenjenega projekta izvedena čistilna naprava, ne zatrjujeta niti izbrani ponudnik niti naročnik. Državna revizijska komisija zato ugotavlja, da je vlagatelj izkazal, da v okviru projekta »Ureditev komunalne infrastrukture v Babincih« niso bila izvedena vsa dela, ki jih je naročnik zahteval (tj. izvedba kanalizacijskega omrežja, črpališča in čistilne naprave). Ker je že upoštevanje navedeno treba ugotoviti, da naročnik na podlagi projekta »Ureditev komunalne infrastrukture v Babincih« ni imel podlage za zaključek, da je izbrani ponudnik izkazal izpolnjevanje zahteve, določene v 1.7.9. točki dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila, Državna revizijska komisija ni presojala revizijskih navedb, vezanih na izpolnjevanje vrednostne zahteve.

V zvezi s projektom »Odvodnjavanje in čiščenje odpadne vode v porečju Mure (2. sklop) – Občina Gornja Radgona; Izgradnja kanalizacijskega omrežja« je izbrani ponudnik v ponudbo priložil izpolnjen OBR-5, ki predstavlja lastno izjavo ponudnika, in referenčno potrdilo, potrjeno s strani referenčnega naročnika. Ta dokumentacija potrjuje vlagateljeve navedbe, da je znašala vrednost tega projekta 939.434,98 EUR brez DDV oz. 1.146.110,68 EUR z DDV, torej manj od naročnikove zahteve. Da bi vrednost tega projekta presegala 1 mio EUR brez DDV, kot je to naročnik zahteval v sporni referenčni zahtevi, ne zatrjujeta niti naročnik niti izbrani ponudnik. Upoštevanje navedeno Državna revizijska komisija ugotavlja, da je vlagatelj izkazal, da projekt »Odvodnjavanje in čiščenje odpadne vode v porečju Mure (2. sklop) – Občina Gornja Radgona; Izgradnja kanalizacijskega omrežja« ne izpolnjuje naročnikove vrednostne zahteve, posledično pa gre ugotoviti, da naročnik na podlagi tega projekta ni imel podlage za zaključek, da je izbrani ponudnik izkazal izpolnjevanje zahteve, določene v 1.7.9. točki dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila.

V zvezi s projektom »Izgradnja infrastrukture v okviru operacije odvajanja in čiščenje odpadnih voda v Občini Lenart« je med strankami nesporno, temu pa pritrjuje tudi izbrani ponudnik, da je bil ta projekt razdeljen na štiri sklope, in sicer:

- sklop 1 »Rekonstrukcija in dograditev centralne čistilne naprave Lenart« v vrednosti 1.322.009,89 EUR,
- sklop 2 »Preureditev obstoječe ČN Globovnica v prejemno fekalno postajo ter izgradnja črpališče s tlačnim vodom« v vrednosti 448.795,99 EUR,
- sklop 3 »Dograditev regulacijskega bazena in sistema razbremenjevanja voda« v vrednosti 701.661,83 EUR
- sklop 4 »Tehnični objekt na lokaciji čistilne naprave« v vrednosti 352.047,07 EUR.

Med strankama ni sporno (potrjeno pa je tudi z vpogledom v pogodbe, priložene zahtevku za revizijo), da je bila v vsakem sklopu sklenjena ločena, samostojna pogodba. Družba Komunala Slovenske gorice, d.o.o., je bila izvajalec sklopa 3 (razvidno iz pogodbe za ta skop in elektronskega sporočila referenčnega naročnika z dne 11. 10. 2023), v preostalih sklopih pa je ta družba dela izvajala kot podizvajalec (razvidno iz podizvajalskih pogodb, ki jih je izbrani ponudnik priložil vlogi z dne 13. 11. 2023 in elektronskih sporočil referenčnega naročnika z dne 5. 10. 2023 in 11. 10. 2023).

Med strankami je najprej sporno, ali je mogoče omenjeni projekt šteti kot enoten projekt in torej kot en referenčni posel, ali pa ta projekt predstavlja štiri različne, ločene referenčne posle.

Državna revizijska komisija ne more pritrditi navedbam vlagatelja, da iz razloga, ker je referenčni naročnik priglašeni referenčni projekt oddal v štirih različnih sklopih (oz. v dveh različnih postopkih oddaje javnega naročila, saj je bil prvi postopek uspešno zaključen le glede prvega sklopa) in so bile posledično sklenjene štiri različne, ločene pogodbe za izvedbo del, omenjenega projekta ni mogoče šteti kot enotnega projekta oz. ene novogradnje. Izhajajoč iz namena dokazovanja opravljenih preteklih (referenčnih) del, ki je v izkazovanju strokovne usposobljenosti ponudnikov za izvedbo predmetnega javnega naročila, Državna revizijska komisija ugotavlja, da za presojo, ali je določen projekt mogoče šteti kot enoten projekt, ni relevanten način ureditve pogodbenega razmerja med strankami referenčnega posla. Tudi v obravnavanem primeru referenčna zahteva ni namenjena dokazovanju ponudnikov, da so sposobni skleniti pravni posel, pač pa, da imajo izkušnje z izvedbo točno določenih del. Ob tem gre poudariti, da naročnik v spornem pogoju za sodelovanje ni (izrecno) zahteval, da ponudniki izkažejo, da so izvedli zahtevana dela na podlagi ene pogodbe, pač pa, da dokažejo, da so v okviru »ene novogradnje« izvedli zahtevana dela. Interpretacije referenčne zahteve, da so ponudniki morali izkazati, da so dela izvedli na podlagi ene pogodbe, bi po poteku roka za predložitev ponudb dajala sporni zahtevi ožjo vsebino od tiste, ki iz nje izhaja, kar bi predstavljalo kršitev drugega odstavka 67. člena ZJN-3.

Po mnenju Državne revizijske komisije je pri presoji spornega vprašanja ključno, ali obstoji navezna okoliščina, ki posamezne sklope (oz. pravne posle) povezuje, posledično pa jih je skupaj mogoče šteti kot eno (novo)gradnjo oz. kot en projekt. Že samo dejstvo, da je referenčni naročnik razdelil celoten projekt na štiri sklope, kaže na to, da so bili sklopi povezani – namen vseh sklopov, četudi je bil predmet posameznih sklopov različen, je bila ureditev odvajanja in čiščenja odpadnih vod Občine Lenart. Omenjeni sklopi tako ne predstavljajo popolnoma ločenih in neodvisnih projektov, kot to želi prikazati vlagatelj. Vlagatelj ne more uspeti z navedbami, da so se omenjena dela v sklopih izvajala na podlagi različnih gradbenih dovoljenj, saj ob tem sploh ne pojasni, zakaj zaradi več različnih gradbenih dovoljenj tega projekta ne bi bilo mogoče šteti kot enovit projekt. Prav tako tudi dejstvo, da so se dela v okviru posameznih sklopov izvajala na različnih zemljiščih, ne onemogoča zaključka o enovitem projektu oz. eni novogradnji, sploh upošteva, da je predmet tega projekta kanalizacija, ki že po naravi stvari poteka po zemljiščih z različnimi parcelnimi številkami. Ob tem gre še dodati, da četudi vsa zemljišča (na katerih se je izvajal projekt odvajanja in čiščenja odpadnih vod) niso medsebojno povezana, to ne onemogoča zaključka o enovitem projektu oz. eni novogradnji, saj ni mogoče izključiti možnosti, da se je z novogradnjo kanalizacijskega omrežja že obstoječi sistem razširil, na že obstoječem sistemu pa je bila izvedena novogradnja črpališč in čistilne naprave.

Upošteva navedeno Državna revizijska komisija ugotavlja, da vlagatelj ni uspel izkazati, da bi bilo treba v obravnavanem primeru projekt »Izgradnja infrastrukture v okviru operacije odvajanja in čiščenja odpadnih voda v Občini Lenart« šteti kot štiri ločene referenčne posle, in bi bilo treba vsak pravni posel oz. sklop posebej presojati ločeno, ampak je po presoji Državne revizijske komisije treba omenjeni projekt šteti kot eno (novo)gradnjo oz. kot en projekt. Posledično za presojo skladnosti z naročnikovo zahtevo niso relevantni posamezni sklopi, pač pa celoten projekt

skupaj. Vlagatelj zato z navajanjem razlogov, zakaj posamezni sklopi ne izpolnjujejo vrednostne in vsebinske zahteve, ne more uspeti, saj je ključno, da celoten projekt »Izgradnja infrastrukture v okviru operacije odvajanja in čiščenje odpadnih voda v Občini Lenart« izpolnjuje zahteve iz referenčne zahteve, določene v 1.7.9. točki dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila.

V zvezi z revizijskimi navedbami, vezanimi na vrednostno zahtevo, gre ugotoviti, da vlagatelj ne zatrjuje, da celoten projekt »Izgradnja infrastrukture v okviru operacije odvajanja in čiščenje odpadnih voda v Občini Lenart« ne bi izpolnjeval vrednostne zahteve. Ne glede na navedeno Državna revizijska komisija ugotavlja, da vrednost projekta »Izgradnja infrastrukture v okviru operacije odvajanja in čiščenje odpadnih voda v Občini Lenart« presega 1 mio EUR brez DDV, kot je to zahteval naročnik v 1.7.9. točki dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila.

Vlagatelj še zatrjuje, da ta projekt ni vsebinsko ustrezen, ker v okviru nobenega sklopa (torej tudi ne v okviru celotnega projekta) nista bili izvedeni niti novogradnja čistilne naprave niti novogradnja črpališča; v okviru sklopa 1 naj bi bila izvedena zgolj rekonstrukcija čistilne naprave, kar vlagatelj dokazuje s predložitvijo gradbenih dovoljenj. Ker niti naročnik niti izbrani ponudnik v postopku pravnega varstva ne zatrujeta, da se gradbena dovoljenja, priložena zahtevku za revizijo, ne nanašajo na projekt »Izgradnja infrastrukture v okviru operacije odvajanja in čiščenje odpadnih voda v Občini Lenart«, gre na podlagi drugega odstavka 214. člena Zakona o pravnem postopku (Uradni list RS, št. 26/1999 s sprem.) v povezavi s 13. členom ZPVPJN, za priznано oz. za resnično šteti zatrjevano dejstvo, da se zahtevku za revizijo priložena gradbena dovoljenja nanašajo na sporni referenčni projekt.

V povezavi z izpostavljenimi revizijskimi navedbami je Državna revizijska komisija vpogledala v gradbena dovoljenja, ki jih je zahtevku za revizijo priložil vlagatelj. Iz gradbenega dovoljenja št. 351-222/2017/9 z dne 15. 11. 2017, v povezavi s spremembo tega gradbenega dovoljenja, št. 351-152/2018/2 z dne 3. 5. 2018 (ki naj bi se po navedbah vlagatelja nanašalo na sklop 1 in sklop 4), izhaja, da bilo dano dovoljenje za novogradnjo upravne stavbe ter dovoljenje za »rekonstrukcijo in dograditev centralne čistilne naprave Lenart«. V zvezi s slednjo je v gradbenem dovoljenju navedeno, da se »obstoječa centralni čistilna naprava Lenart rekonstruira in dogradi« do končne kapacitete 4950 PE, obstoječi plato centralne čistilne naprave pa se poveča. Iz gradbenega dovoljenja izhaja, da je bil objekt obstoječe čistilne naprave Lenart, ki je sedaj predmet rekonstrukcije in dogradnje, zgrajen na podlagi gradbenega dovoljenja iz leta 2004 in da so kapacitete obstoječe čistilne naprave preobremenjene in sta zato potrebni rekonstrukcija in dogradnja. Iz gradbenega dovoljenja, št. 351-388/2017/10 z dne 2. 2. 2018, v povezavi s spremembo tega gradbenega dovoljenja, št. 351-152/2018/2 z dne 3. 5. 2018 (ki naj bi se po navedbah vlagatelja nanašalo na sklop 2), izhaja, da je bilo dano gradbeno dovoljenje za preureditev obstoječe čistilne naprave ob Globovnici v črpališče s tlačnim vodom ter sprejemno fekalno postajo. Iz tega gradbenega dovoljenja izhaja, da je bil objekt obstoječe čistilne naprave Lenart ob Globovnici zgrajen na podlagi gradbenega dovoljenja iz leta 1992. Iz gradbenega dovoljenja št. 351-157/2018/6 z dne 18. 6. 2018, v povezavi s spremembo tega gradbenega dovoljenja, št. 351-403/2020/4 z dne 9. 9. 2020 (ki naj bi se po navedbah vlagatelja nanašalo na sklop 3), izhaja, da je bilo dano gradbeno dovoljenje za odvajanje in čiščenje odpadnih voda v Občini Lenart – Kanalizacijsko omrežje Lenart, pri čemer se na obstoječih trasah kanalizacijskega omrežja Lenart izvedeta novogradnja in rekonstrukcija cevovodov kanalizacijskega sistema.

Pritrditi gre vlagatelju, da iz izpostavljenih gradbenih dovoljenj ne izhaja, da bi bila v okviru projekta »Izgradnja infrastrukture v okviru operacije odvajanja in čiščenje odpadnih voda v Občini Lenart« izvedena novogradnja čistilne naprave (kot je to zahteval naročnik v 1.7.9. točki dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila), pač pa iz njih izhaja, da je bila v okviru omenjenega projekta izvedena (le) rekonstrukcija obstoječe čistilne naprave. Niti naročnik niti izbrani ponudnik v postopku pravnega varstva ne nasprotujeta navedbam vlagatelja, da iz izpostavljenih gradbenih

dovoljenj ne izhaja, da je bila v okviru spornega referenčnega projekta izvedena zgolj rekonstrukcija obstoječe čistilne naprave, kot tudi ne zatrjujeta, da je bilo v zvezi s spornim referenčnim projektom izdano še kakšno drugo gradbeno dovoljenje, s katerim je bilo izdano dovoljenje za novogradnjo čistilne naprave. Naročnik in izbrani ponudnik revizijskim navedbam, da v okviru spornega projekta ni bila izvedena novogradnja čistilne naprave, konkretizirano tudi ne nasprotujeta. Izbrani ponudnik navaja, da je iz »opisa dejanske izvedbe del« razvidno, da gre za novogradnjo, ob tem pa ne pojasni, iz katerega »opisa dejanske izvedbe del« naj bi bilo to razvidno. Ob tem gre dodati, da iz referenčnega potrdila ne izhaja, da bi bil predmet sklopa 1 novogradnja, saj je kot predmet projekta navedeno »rekonstrukcija in dograditev centralne čistilne naprave Lenart«. Pritrditi gre navedbam naročnika in izbranega ponudnika, da je referenčni naročnik (v elektronskih sporočilih dne 5. 10. 2023 in dne 11. 10. 2023) navedel, da so vsi sklopi predstavljali novogradnjo. V zvezi s slednjim pojasnilom referenčnega naročnika gre pojasniti, da je presoja o skladnosti referenčnega posla z zahtevami naročnika na strani naročnika, ki ta postopek oddaje javnega naročila izvaja, in je ni mogoče prevaliti na referenčnega naročnika. Nobenega dvoma ni, da je del tega projekta predstavljal novogradnjo (nova upravna stavba, kanalizacijsko omrežje), kot je to potrdil referenčni naročnik, vendar je glede na referenčno zahtevo ključno, ali je bila izvedena novogradnja tistih objektov, ki jih je naročnik izrecno opredelil, torej tudi čistilne naprave.

Ker je naročnik v 1.7.9. točki dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila zahteval, da ponudniki v okviru ene novogradnje izkažejo (tudi) novogradnjo čistilne naprave, in ker je vlagatelj v okviru zahtevka za revizijo izkazal, da v okviru projekta »Izgradnja infrastrukture v okviru operacije odvajanja in čiščenje odpadnih voda v Občini Lenart« ni bila izvedena novogradnja čistilne naprave (temveč zgolj rekonstrukcija obstoječe čistilne naprave), gre ugotoviti, da je vlagatelj izkazal, da v okviru tega projekta niso bila izvedena vsa zahtevana dela. Posledično gre ugotoviti, da je vlagatelj v okviru zahtevka za revizijo izkazal, da naročnik na podlagi omenjenega projekta ni imel podlage za zaključek, da je izbrani ponudnik izkazal izpolnjevanje referenčne zahteve, določene v 1.7.9. točki dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila, in posledično za zaključek, da je ponudba izbranega ponudnika dopustna.

Ker je vlagatelj že iz razloga, ker v okviru referenčnega posla ni bila izvedena novogradnja čistilne naprave, izkazal, da projekt »Izgradnja infrastrukture v okviru operacije odvajanja in čiščenje odpadnih voda v Občini Lenart« ni skladen z zahtevami naročnika, Državna revizijska komisija v nadaljevanju ni presojala revizijskih navedb, da referenčni projekt ni skladen z zahtevami naročnika tudi iz razloga, ker ni vseboval novogradnje črpališč.

Upošteva je navedeno je Državna revizijska komisija kot nepotreben zavrnila dokazni predlog vlagatelj za postavitev strokovnjaka gradbene stroke, ki ga vlagatelj predlagal z namenom dokazovanja trditev, da v omenjenem projektu ni bila izvedena novogradnja čistilne naprave in črpališč. Utemeljenost navedb, da omenjenem projektu ni bila izvedena novogradnja čistilne naprave, je bila ugotovljena z drugimi izvedenimi dokazi, medtem ko zatrjevano dejstvo, da v omenjenemu projektu ni bila izvedena novogradnja črpališč, ni pravno odločilno dejstvo.

Glede reference kadra

Vlagatelj v zahtevku za revizijo še zatrjuje, da izbrani ponudnik ni izkazal izpolnjevanja referenčnega pogoja za nominirani kader.

V zvezi z naročnikovimi navedbami v odločitvi o zahtevku za revizijo, da lahko v postopku naročila male vrednosti ponudnik izkaže izpolnjevanje zahtev z lastno izjavo, naročniku pa ni treba preverjati obstoja in vsebine navedb, razen če dvomi v resničnost ponudnikovih izjav, gre pojasniti, da resda iz določbe tretjega odstavka 47. člena ZJN-3 izhaja, da naročniku v postopku

naročila male vrednosti ni treba preveriti obstoja in vsebine navedb v ponudbi. Vendar je potrebno izpostaviti, da je to zgolj možnost, ki jo zakon daje naročniku, naročnik pa jo lahko po lastni presoji uporabi ali pa tudi ne. Četudi ZJN-3 naročniku daje podlago, da mu v postopku naročila male vrednosti ni treba preveriti obstoja in vsebine navedb v ponudbi, pa mu po drugi strani (tudi v postopku naročila male vrednosti) ne daje podlage za to, da javno naročilo odda ponudniku, čigar ponudba ni skladna z zahtevami iz dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila in je kot taka nedopustna (prim. prvi odstavek 89. člena ZJN-3). To pomeni, da lahko naročnik javno naročilo odda zgolj ponudniku, čigar ponudba je dopustna, in sicer ne glede na to, ali je v postopku naročila male vrednosti preverjal obstoj in vsebino navedb v ponudbi ali ne. V kolikor se torej naročnik v postopku naročila male vrednosti odloči, da vsebine in navedb v ponudbi ne bo preverjal, s tem prevzame tudi tveganje, da bo vlagatelj v postopku pravnega varstva uspel izkazati, da je ponudba izbranega ponudnika nedopustna, s tem pa posledično tudi, da je naročnik ravnal v nasprotju s prvim odstavkom 89. člena ZJN-3, ko je javno naročilo oddal ponudniku, čigar ponudba ni skladna z zahtevami iz dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila (prim. odločitev Državne revizijske komisije št. 018-043/2023-8).

V obravnavanem primeru je naročnik v 1.7.10. točki dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila (skladno s točko c) osmega odstavka 77. člena ZJN-3 v povezavi s točko f) osmega odstavka 77. člena ZJN-3) zahteval, da ponudniki imenujejo osebo, ki bo opravljala funkcijo vodje del oz. vodje gradnje, ki ima:

»najmanj 1 referenco, ki izkazuje, da je v zadnjih desetih (10) letih pred rokom za oddajo ponudbe opravljal funkcijo, ki ustreza funkciji vodje gradnje, novogradnje kanalizacijskega sistema, vključno s črpališči in čistilno napravo v vrednosti najmanj 1.000.000,00 EUR brez DDV«.

Na podlagi vpogleda v ponudbo izbranega ponudnika gre ugotoviti, kar med strankama ni sporno, da je izbrani ponudnik kot vodjo gradnje nominiral osebo S. N. in se kot dokaz izpolnjevanja kadrovske reference skliceval na referenčni projekt *»Izgradnja infrastrukture v okviru operacije odvajanja in čiščenje odpadnih voda v Občini Lenart«.*

Vlagatelj zatrjuje, da ta referenca iz istih razlogov, kot jih je uveljavljal v zvezi z referenco gospodarskega subjekta, ni skladna z zahtevami naročnika, poleg tega pa še zatrjuje, da nominirana oseba S. N. v okviru tega projekta ni nastopala v funkciji vodje gradnje.

Naročnik je tudi pri kadrovskem pogoju (podobno kot pri zgoraj obravnavani referenčni zahtevi, določeni v točki 1.7.9. dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila) zahteval, da je bila v okviru enega projekta izvedena novogradnja kanalizacijskega sistema, novogradnja črpališč in novogradnja čistilne naprave; izbrani ponudnik pa je kot dokazilo za izpolnjevanje pogoja navajal isti referenčni posel za nominiranega vodjo del, kot ga je navajal pri referenčni zahtevi za gospodarski subjekt, t.j. *»Izgradnja infrastrukture v okviru operacije odvajanja in čiščenje odpadnih voda v Občini Lenart«.* Državna revizijska komisija je že obrazložila, na to obrazložitev pa se v izogib ponavljanju na tem mestu v celoti sklicuje, da je vlagatelj izkazal, da v okviru tega projekta niso bila izvedena vsa zahtevana dela, saj ni bila izvedena novogradnja čistilne naprave, kot je to zahteval naročnik. Posledično gre ugotoviti, da naročnik na podlagi referenčnega projekta *»Izgradnja infrastrukture v okviru operacije odvajanja in čiščenje odpadnih voda v Občini Lenart«* ni imel podlage za zaključek, da je izbrani ponudnik izkazal izpolnjevanje zahteve, določene v 1.7.10. točki dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila, in posledično za zaključek, da je ponudba izbranega ponudnika skladna z zahtevami naročnika.

Ker je vlagatelj z zahtevkom za revizijo uspel izkazati, da sporni referenčni posel ni skladen z naročnikovimi zahtevami, Državna revizijska komisija v nadaljevanju ni presojala revizijskih navedb, da referenčni projekt tudi ni skladen z naročnikovimi zahtevami, ker imenovani vodja del v tem referenčnem projektu ni nastopal kot vodja gradnje, saj meritorna obravnava teh navedb

ne bi več mogla vplivati na ugotovitev, da izbrani ponudnik s tem referenčnim projektom ni izkazal izpolnjevanja zahteve, določene v 1.7.10. točki dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila.

Sklepno

V povzetku zapisanega Državna revizijska komisija zaključuje, da je vlagatelj v okviru zahtevka za revizijo uspel izkazati, da je naročnik s tem, ko je ponudbo izbranega ponudnika, kljub obstoju napak v popisu del izbranega ponudnika in kljub temu, da izbrani ponudnik s ponudbeno dokumentacijo ni izkazal izpolnjevanja zahteve, določene v 1.7.9 in v 1.7.10 točki dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila, označil za dopustno in izbranemu ponudniku oddal predmetno javno naročilo, kršil določbe dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila in prvi odstavek 89. člena ZJN-3, v povezavi z 29. točko prvega odstavka 2. člena ZJN-3. Državna revizijska komisija je zato zahtevku za revizijo ugodila in razveljavila naročnikovo odločitev o oddaji javnega naročila, kot izhaja iz dokumenta »*Odločitev o oddaji javnega naročila*« z dne 17. 10. 2023.

Državna revizijska komisija z namenom pravilne izvedbe postopka v razveljavljenem delu naročnika na podlagi tretjega odstavka 39. člena ZPVPJN napotuje, da v nadaljevanju postopka oddaje zadevnega javnega naročila sprejme eno od odločitev, ki jih predvideva ZJN-3. Če se bo naročnik odločil, da bo nadaljeval postopek javnega naročanja s sprejemom odločitve o oddaji javnega naročila, mora ponovno presojo ponudbe izbranega ponudnika opraviti skladno z določili dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila in določili ZJN-3 ter ob upoštevanju ugotovitev Državne revizijske komisije, kot izhajajo iz tega sklepa. Odprava napak v popisu izbranega ponudnika mora biti skladna z ZJN-3. Če se bo naročnik ob ponovni presoji ponudbe izbranega ponudnika odločil, da uporabi možnost iz petega odstavka 89. člena ZJN-3, mora zagotoviti, da bo (morebitno) naknadno pojasnjevanje, dopolnjevanje oz. spreminjanje ponudbe izbranega ponudnika skladno z omejitvami iz petega odstavka 89. člena ZJN-3

S tem je utemeljena odločitev Državne revizijske komisije iz 1. točke izreka tega sklepa.

Vlagatelj zahteva povrnitev stroškov, nastalih v postopku pravnega varstva. Če je zahtevek za revizijo utemeljen, mora naročnik iz lastnih sredstev vlagatelju povrniti potrebne stroške, nastale v predrevizijskem in revizijskem postopku (tretji odstavek 70. člena ZPVPJN).

Državna revizijska komisija je vlagatelju, skladno s 70. členom ZPVPJN in skladno z Odvetniško tarifo (Uradni list RS, št. 2/2015 s sprem.; v nadaljevanju: OT), kot potrebne priznala naslednje priglašene stroške:

- strošek dolžne vplačane takse za revizijski zahtevek v višini 25.000,00 EUR,
- strošek odvetniške storitve za zahtevek za revizijo v višini 9.000 točk (prva točka tar. št. 44 OT), kar ob upoštevanju vrednosti točke in 22% DDV znaša 6.588,00 EUR,
- izdatke v pavšalnem znesku (vlagatelj izdatkov v dejanski višini ni specificiral niti izkazal) po tretjem odstavku 11. členu OT (in sicer 2 % od skupne vrednosti storitve do 1.000 točk in 1 % od presežka nad 1.000 točk) v višini 100 točk, kar ob upoštevanju vrednosti točke in 22% DDV znaša 73,20 EUR.

Državna revizijska komisija vlagatelju ni priznala priglašene stroška za »*pregled dokumentacije*«, saj je strošek za to storitev že zajet v strošku odvetniške storitve za sestavo zahtevka za revizijo, zaradi česar ne gre za samostojno storitev, ki ni zajeta v drugih tarifnih številkah OT (tar. št. 43) (prim. npr. odločitve Državne revizijske komisije v zadevah št. 018-083/2016, 018-221/2017, 018-006/2020). Prav tako Državna revizijska komisija vlagatelju ni priznala priglašene stroška odvetniške storitve za opredelitev do navedb naročnika (vloga z dne 21. 11. 2023), saj ta v konkretnem primeru ni bil potreben (peti odstavek 70. člena ZPVPJN

v povezavi z osmim odstavkom istega člena, pa tudi drugi odstavek 2. člena OT). Vlagateljeve navedbe v vlogi z 21. 11. 2023 niso bile bistvene in niso pripomogle ne k hitrejši ne k enostavnejši rešitvi zadeve. Državna revizijska komisija vlagatelju tudi ni priznala priglašene presežka nad priznanimi stroški za izdatke v pavšalnem znesku po 11. členu OT, saj za njihovo priznanje ni podlage v OT.

Državna revizijska komisija je tako vlagatelju kot potrebne priznala stroške v višini 31.661,20 EUR, ki mu jih je dolžan povrniti naročnik v roku 15 dni od prejema tega sklepa, po izteku tega roka pa z zakonskimi zamudnimi obrestmi do plačila. Višjo stroškovno zahtevo vlagatelja je Državna revizijska komisija zavrnila.

S tem je utemeljena odločitev Državne revizijske komisije iz 2. točke izreka tega sklepa.

Pravni pouk:

Upravni spor zoper to odločitev ni dovoljen.

Predsednik senata:
Andraž Žvan, univ. dipl. prav.,
član Državne revizijske komisije

Vročiti:

- naročnik,
- vlagatelj – po pooblaščenju,
- izbrani ponudnik,
- RS MJU.

Vložiti:

- v spis zadeve, tu.